

Dokumenti o grozotah komunizma v Sloveniji:

»Likvidacije«, ropi, rušenje, streljanje talcev...

Ljubljana, 17. junija.

V naslednjem prinašamo fotografske posnetke šestih novih dokumentov, ki kričeče ter neizpodbitno pričajo o organiziranih in načrtanih grozotah komunizma na naših tleh. Govor teh listin je uraden, kratak, jase, pa zato nič manj strašoten. »Tako naj se aretirata Kranjc Jože iz Dobca in Košir Miro iz Bezuljaka... Patrola tretje čete naj usmrti Koširja Miro... Danes je bil justificiran Razpotnik Josip iz Tomišlja...« Rojaki iz krajev, kjer so žive doma, vedo, da so to bili pošteni, spodobni in verni ljudje, zvesti svojim izročilom in svoji zemlji. Druge krivde niso imeli na sebi in prav zato jih je komunizem likvidiral.

Spet druge listine govore o divjanju proti veri in njenim svetiščem pri nas. »Cerkev Sv. Jožefa so minirali... Miniranje cerkve na Zalostni gori bomo uredili danes... Pošljamo vam tri plošče zlata...« Ti kratki stavki jasno izražajo čisto znanstveno organizirani bes komunizma proti veri kot hrbtnici vse odpornosti našega ljudstva. Ker je vera bila ljudstvu hrbtnica, to je bilo treba preganjati in vsa njena znanja znamenja uničiti. Iz naropanih svetih posod so topili zlato za revolucijo, požigali, rušili in skrunili hiše božje brez ozira na njihovo zgodovinsko in tradicionalno vrednost. »Miniranje cerkve na Zalostni gori bomo uredili danes...« Ob tem

strokovnjakem stavku, ki morda imponira raznim salonskim udarnikom, naj se prijatelji in rekevalci komunizma ter njegovih zavetnikov vprašajo, kaj si bo ob tem stavku mislilo tisto ljudstvo, ki se je sto in stoletja zatekalo k Mariji na Zalostni gori pri Presejru. Od turških grozot dalje je bila ta cerkev romarski cilj in pribežališče nesčetnih tisočev, ki so v tej cerkvi dobivali edino tolažbo in edini socialni evangelijski davno prej, preden je našo zemljo prišel odreševati komunizem z dinamitom, ognjem in krvjo. Uničevanje teh svetih pribežališč je ne le zločin nad vero, temveč zločin nad ljudstvom in nad njegovo preteklostjo.

Se o našem govore te listine, namreč o dejstvu, ki doslej ni bilo znano, da so rdeči tolovaji streljali tudi talce. Iz pisma, poslanega župniku Žužku pri Sv. Vidu nad Cerknico, ki je nekaj časa pozneje sam padel kot žrtev komunističnega nasilja, je to jasno razvidno.

Ali more spričo teh grozotnih dokazil, najdenih v arhivih zločinskih tolp, še kdo govoriti o nekakšni »nacionalni« in »človečanski« ciljih poskušene komunističnega prevrata? Kdor si to drzne — in so v Ljubljani še nekateri, ki so tako brezvestni ter izgubljeni — niso nič boljši in vredni nič boljše usode kakor razni Frici Novaki, Suhadoleci in drugi mračni tipi, ki so to nasilje vodili ter zanj neposredno odgovarjali.

2. četa 1. bataljona

»Ljube Šercerja«

KO

Štev. 63.

2. VII. 1942.

Na položaju

Štabu Šercerjevega bataljona

Na položaju

Cerkev Sv. Jožefa smo omenjenega dne minirali. Minirali smo obok cerkve, kamor smo položili granato in dve tube kamnikita. Migirano je z električnem kablom čigar vod je spelal po nevidnem mestu 50 m o cerkve na dostopno mesto.

Glede miniranja cerkve na Zalostni gori, da uredimo to danes, ko pregledamo teren cerkve.

Kje se nahajajo telefonski aparati vam momentalno ne moremo odgovoriti, ker so dotični tovariši, kateri se jih spravili odsotni. O tem vam bomo poročali jutri.

Telefonsko linijo proti Rakitni nam je nemogoče pričeti, ker je vse moštvo zaposleno na zasedak, stražah in patroljah.

Štab bataljona Miloša Zidanška

Št. 291.

Na položaju dne 12. julija 1942.

Štabu tretje grupe ~~Krimakog obreda.~~

Po aktu št. 110. od 6. VII. 1942. »kate rega amo pa prejeli šele danes. Vam po kurirju pošljamo slede: 30: tri plošče zlata po pol kg. skupno 1.1/2 kg. 1; 150 zlatnikov razne vrste, 30 srebrnikov po 5K, 380 srebrnikov po 1 K, 45 srebrnikov po 1 feler, 10 srebrnikov po 2 K

Za Vašo delavnico pošljamo v popravilo nekakaj orožja iz prvega bataljona ter 2 avstrijski puški in en mitraljez Soša. Prosimo, da nam pošljete nekaj zažigalnih bomb, ker jih nujno rabimo. Glede mojega poziva na Rob sem že ustmeno uredil s tov. komandantom Grupe.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Štab 1. bataljona

»Ljube Šercerja«

NO

3. junija 1942.

Na položaju

Aretacijsko povelje.

Patrola 3. čete naj aretirata takoj K r a n j c J o ž e t a iz Dobca in K o š i r M i r o t a iz Bezuljaka. Imenovana naj pritvori v 3. četi. V slučaju italjanskega napada jih postrelite.

V kratkem bomo organizirali zapor za belogardiste itd., tako da ne boste imeli več te skrbi. Za enkrat pa še potrpite.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

politkomisar: *Fric Novak l.r.*

Važna rzsodba

ki potrjuje zagotovila vojaških oblasti, da bo ohranjeno življenje tistemu, ki prizna svojo zmoto in se prostovoljno prijavi

Ljubljana, 17. junija.

Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani se je v ponedeljek zagovarjal član oborožene komunistične tolpe Anžur Vinko, rojen 14. januarja 1920. v Loškem potoku. Zagovarjal se je zaradi sodelovanja v prevratni organizaciji ter soudeležbe pri napadu in usmrtitvi dveh Slovencev: Močilnikarja in Gamsa in vojakov, ter krivde, da je z nasiljem odpeljal v komunistično tolpo Zdravka Jenka, Markuna Janeza in Viranta Franca.

Sodišče je kljub vsem tem zločinom obsodilo Anžurja Vinka na dosmrtno ječo, upoštevajoč olajšilno okoliščino, da se je obdolženec

sam prijavil oblastem in bil deležen slovesnega zagotovila vojaške oblasti, ki je pred mesecem dala jamstvo, da se vsakemu članu oboroženih partizanskih tolp, ki se bo prijavil oblastem, jamči življenje, četudi bi bil kriv kakršnih koli zločinskih dejanj, in je prišel do spoznaja, da je bil na krivi poti.

Državni tožilec je na razpravi ponovno pribral ta jamstva oblasti, ki naj bodo spet v opozorilo vsem, ki se vztrajajo in sodelujejo z roparskimi in protinarodnimi tolpami, da vendar krenejo na pravo pot in prenehajo z zločini in akcijami, ki so našemu ljudstvu le v nesrečo in pogubo.

Štab 1. bataljona

»Ljube Šercerja«

NO

Št. 80.

6. VI. 1942

Na položaju

Likvidacijsko povelje

Patrolja 3. čete naj usmrti K o š i r M i r o t a iz Bezuljaka. Izdajalca, ki je po njegovi zaslugi padli trije partizani. Po likvidaciji izvestite Štab.

Smrt fašizmu - svoboda narodu.

komandant:

Luka Suhadolo l.r.

polit. komisar:

Fric Novak l.r.

Štab 1. bataljona

»Ljube Šercerja«

NO

Št. 80.

6. VI. 1942.

Na položaju.

Častitemu gosp. župniku Janezu Žužku

pri

S v. V i d u

Sporočamo vam, ko posređovalcu med pobeglimi Belogardisti in nami, da se morajo sledeči Belogardisti: Rudolf Andrej

Rudolf Alojzij

Rudolf Jože ter

Makovec Jože

Makovec Alojzij

Makovec Ivan, Bezdiz France kaplan,

Vsi iz Rudolfovega in Makovec Jožef iz Tavželj, javiti do 12. junija 1942. do 12. ure. Če se gori imenovani ne bodo do tega roka vrnili in predali orožja bodo zajeti talci postreljeni.

Smrt fašizmu - svoboda narodu.

komandant:

Luka Suhadolo l.r.

polit. komisar:

Fric Novak l.r.

Krm. 1. čete bataljona

»LJUBE ŠERCERJA« NO

Št.

Dne 21. jun. 1942

Na položaju.

334

21. VI. 1942

ŠTABU BATALJONA »LJUBE ŠERCERJA« NO

Daneg je bil justificiran Razpotnik Josip iz Tomišlja, roj. 26.1.1903. Župan je med potjo pobegnil. Potem smo dovedli v logar njegovo ženo in brata in jih pridržimo, dokler se ne javi župan. V obratnem slučaju nam sporočite kaj naj storimo.

SMRT FAŠIZMU - SVOBODA NARODU!

Komandir

Males

Politkomisar.

Blagoslovitev nove kapelice v št. Lovrencu ob Temenici

Št. Lovrenc, 17. junija.

Tudi naša fara je zaključila ljudsko pobožnost na čast Mariji slovesno. Sicer nekoliko kasneje, zato pa tem bolj prirčno in slavnostno.

Na binkoštni ponedeljek smo blagoslovili novo kapelico v čast Fatimske Materi božji, prvi taki kapelici v naši škofiji. Vsa slovesnost je bila zares prirčna in nam bo ostala v spominu na današnje dni, ko smo se s takim zapuščanjem zatekali k Mariji.

Po opravljenih obredih v cerkvi in izklesanem ter vzpodbujajočem govoru domačega g. župnika Antona Oblaka, ki že 37. leto vodi našo župnijo, je g. župnik vpričo 11 du-

hovnikov izročil pri oltarju Matere božje tri vence v beli, rdeči in zlati barvi kot simbole treh delov sv. rožnega venca in svetinje sv. Dominika in sv. Terezije Deteta Jezusa, vse dar č. sester karmeličank s Sela, na ličnih blazinah trem mladenkam, da jih poneso v procesiji. V procesiji so dekleta nesle novi kip Fatimske Marije. Okrog nove kapelice, ki je prostorna in lepo urejena, se je zbrala vsa fara, pa tudi iz sosednjih župnij so prihiteli ljudje k slovesnosti. Načrt za kapelico je izvršil msgr. g. Jože Dostal. Kapelica je ponos našega kraja, vsem znanemcem pa bo pričala o zaupanju našega ljudstva v Marijo in njene obljube v Fatimi.

»SLOV. DOM« v vsako hišo!

»Hani nam je pojasnil že mnogo stvari,« je odvrnil Vance. »Dovoli mi, da jaz na svoj način z njim malo pokramljam. On ima domisljice, ki so zelo zanimive... Kar se tiče opija, sem prepričan, da je škaticla izginila...«

»Pa zakaj?« ga je ustavil Markham. »Človek, ki je opij rabil, ga ni vzel iz tiste steklene omare in ga pustil na svoji nočni omarici z namenom, da bi nam kazal za seboj pot.«

»Prav gotovo da ne.« Vancejev glas je bil resen. »A on je lahko skušal zvaliti sum na koga drugega... Sicer pa je vse to le domneva. Zagotavljam ti pa, da bi me zelo začudilo, če bi Hani našel škaticlo z opijem v stekleni omarici.«

Heath se je razvnel. »Zdi se mi, gospod Vance,« je malo pozabavljal, »da bi moral iti opij iskat kod od nas. Ne smemo preveč zaupati temu, kar bo povedal tale Egiptčan.«

»E, prav lahko se zanesemo na njegove besede, gospod narednik. Sicer pa sem imel svoj poseben namen pri tem, da sem Hanija samega poslal zgor.«

Na hodniku so se znova zaslišali Hanijevi koraki. Vance je stopil k oknu. Skozi redke trepalnice so njegove oči pazljivo zrlje v vrata.

Egiptčan je vstopil kakor kak vdan mučenik. V eni roki je držal okroglo pločevinasto posodico, na kateri je bil prilepljen bel listek. Slovesno jo je postavil na mizo.

»Našel sem opij, effendi.«

»Kje?« Vance je spregovoril to besedo čisto potihem. Hani se je zamislil in povesil oči.

»Ni bil v stekleni omarici,« je nato odvrnil. »Predal, kjer je bil opij običajno, je bil prazen... In tedaj sem se spomnil...«

»Zelo lepok je pripomnil Vance posmehljivo. »Spomnili ste se, da ste bili sami svoj čas vzeli opij, ne?« Ko niste mogli spati... ali pa zaradi česa podobnega...«

»Effendi se razume na mnogo stvari.« Hanijev glas je bil tih in brezizrazen. »Pred več tedni je bilo, ko sem zbujen ležal v postelji... Toliko noči sem slabo spal... Vzel sem iz omare opij in ga odnesel v svojo spalnico. Škaticlo sem dal v mojo nočno omarico...«

»Potem ste jo pozabili dati nazaj na njeno mesto,« je še pristavil Vance. »Upam, da ste svojo nespečnost pozdravili,« se je zbadljivo nasmehnil. »Vi ste nesramen lažnivec, Hani. Pa vam ne delam nobene krivice...«

»Povedal sem vam resnico.«

»Če ni resnica, je gotovo vsaj duhovit izgovor.« Vance je sédel ves zamišljen. »Z drugimi besedami se to pravi, da če niste povedali resnice, ste si zelo dobro izbrali svojo laž.«

»Hvala, effendi.«

Vance je vzdihnil, zmajal z glavo in se delal, kakor da mu je dolgčas. Potem je dejal:

»Pa ste kaj hitro našli ta opij. Verjetno ste ga našli takoj

na prvem kraju, kjer ste ga iskali... Čisto določno ste si predstavljal, kje mora biti...«

»Kakor sem vam dejal...«

»Nehajte že s tem! Ze postajate siten...« je nenadno vzkliknil Vance in se približal Egiptčanu. Njegov pogled je bil nekam hladen in njegove mišice napete. »Kje ste našli tole škaticlo z opijem?«

Hani je stopil korak nazaj in roke so mu kar omahnile. »Kje ste našli opij?« je ponovil Vance.

»Saj sem vam že povedal, effendi.« Čeprav je Hani tako trdovratno vztrajal pri svojem, vendar njegove besede niso nikogar prepričale, da je res tako, kakor zagotavlja.

»Da, razložili ste mi... a niste mi povedali resnice. Opij ni bil v vaši spalnici... čeprav imate razlog, zakaj nas o tem skušate prepričati... Razlog! Kakšen?... Morda ga lahko uganem. Vi ste mi lagali, ker ste opij našli...«

»Effendi! Nikar tako. V zmoti ste.«

»V to zmoto me gotovo niste zapeljali vi, Hani.« Redkokdaj sem videl Vanceja tako zelo resnega. »Trmast ste kakor osel! Ali še niste spoznali, da sem vedel, kje boste iskali opij? Ali mislite, da bi vas bil poslal ponj, če ne bi bil točno vedel, kje je? In vprav vi ste mi bili to povedali... na vaš zvit, egiptčanski način. Čisto natančno ste mi to povedali.« Vance se je nenadno spet pomiril in se nasmehnil. »Pravi razlog, zakaj sem vas bil poslal iskat uspalno sredstvo, je bil ta, da ugotovim, v koliko ste zapleteni v vso to kolobojco.«

»Pa ste to ugotovili, effendi?« je vprašal Egiptčan bojestno in vdano obenem.

Dal 7 al 21 giugno vengono emesse due serie di

BUONI DEL TESORO QUINQUENNALI 5 % A PREMI

di L. 5 miliardi ciascuna

Interessi e premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 5% dal 15 giugno fino al giorno del versamento; per le sottoscrizioni eseguite dal 7 al 14 giugno vengono invece corrisposti ai sottoscrittori gli interessi 5% dal giorno del versamento fino a tutto il 14 giugno detto.

Le sottoscrizioni vengono eseguite solo in contanti, ma vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 5 miliardi di Buoni concorre annualmente a n. 10 premi per un ammontare complessivo di L. 10.000.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Bancheieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Banche, Bancheieri, e Banche Popolari, nonché tutti gli Agenti di Cambio rappresentati nella firma dell'atto consortile dagli Istituti e dalla Compagnia Finanziaria sopra menzionati.

Od 7. do 21. junija bosta emitirani dve seriji

5 LETNIH 5 % ZAKLADNIH BONOV s PREMIJAMI

vsaka po 5 milijard lir

Obresti in premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: 97 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 5% obresti od 15. junija do dneva vplačila; za vpisovanja od 7. do 14. junija pripadajo vpisnikom 5% obresti od dneva vplačila do vključno 14. junija.

Vpisovanje se lahko opravi samo v gotovini, toda sprejemajo se kot gotovina kuponi, dopuščeni za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 5 milijard lir Bonov odpade letno 10 premij v skupnem znesku 10.000.000 lir, ki se žrebajo vsakih šest mesecev. Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli Infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Bancheieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale Banke, Bančniki, Ljudske Posojilnice kakor tudi vsi menjalnični Agenti, ki so člani zgoraj omenjenih zavodov in družbe »Compagnia Finanziaria«.

Kazni zaradi prekorajenja cen

Zaradi prekorajenja cen in nelojalne spekulacije je okr. civilni komisar v Ljubljani izrekel naslednje kazni: zaradi nedovoljenega zakola žit: Anton Majec, 4000 lir globe in zaplamba blaga; Slavko Smotarič, Sinji gora, 1000 lir globe in zaplamba blaga; zaradi nezakonitega nakupa svežega mesa: Anton Černo, 500 lir globe; zaradi nezakonitega prevoza žit: Anton Zajec, Jarše 7, 200 lir globe in zaplamba blaga; zaradi nezakonitega mletja žita: Ivan Zupančič,

Spodnji Kačelj 7, 100 lir globe in zaplamba blaga; Ivan Snoj, Spodnji Kačelj, 100 lir globe in zaplamba blaga; Srečko Lenč, Kiese 10, 400 lir globe in zaplamba blaga; zaradi nedovoljenega prevoza racloniranih žit: Andrej Krajnc, Mali vrh, 50 lir globe in zaplamba blaga; Josipina Kastelle, Sela 6, 50 lir globe in zaplamba blaga; Ana Janežič, 50 lir globe, Franciška Primec, Biče 2, 50 lir globe in zaplamba blaga. Zaradi enakih prekorajen in nelojalne spekulacije je okrajni civilni komisar v Novem mestu izrekel v aprilu naslednje kazni: zaradi prepovedanega prevoza koruze in opustitve

prilave proizvodnje žita v letu 1942: Anton Zbanič, kmet, Dol. Kraševa 4, 500 lir globe in zaplamba blaga; zaradi povziranja cen: Franc Strel, Mokronog, 50 lir globe; Alojzij Certalič, čevljar, Novo mesto, Liktorski trg 2, 200 lir globe; zaradi skritvenega zakola in postrežbe z mesnimi jedli na prepovedan dan: Ivan Osolin, Novo mesto, Ljubljanska 33, 200 lir globe in zaplamba blaga; zaradi opustitve prilave prodaje prašičev: Pavla Reelč, gostilničarka, St. Jernej 13, 200 lir globe; Jernej Jankovič, St. Jernej 21, 300 lir globe; zaradi prepovedanega zakola teleta: Ivana Zihert,

Nova vrsta peterih sobot

Z mesecem julijem se bodo začele po vsej ljubljanski škofiji pobožnosti — nova vrsta peterih prvih sobot. Kako pomembne so bile za naše ljudstvo dosedanje pobožnosti, nam pričajo številna poročila o ganljivih ljudskih verskih prireditvah v vseh farah naše škofije, kjer so prirejali prošnje procesije. O ljubljanski procesiji na Rakovnik, ki je bila brez dvoma izmed vseh dosedanjih verskih prireditev v Ljubljani ena najprisknejših, piše tudi vati-kansko glasilo »Osservatore Romano«. Člankar pravi, da je bila ta pobožnost in vse v ljubljanski škofiji izraz vernosti in zaupanja na-sega ljudstva v božjo Previdnost in nebeško Mater — Marijo Pomagaj.

Prihodnji mesec pa se bodo znova pričele te pobožnosti, in sicer petere prve sobote. V tem času naj bi se posvetile Mariji še vse one kršćanske družine, ki se doslej še niso. Za družinske posvetitve bodo objavili posebno molitev.

LJUBLJANA

Koledar

Četrtek, 17. rožnikar: Adolf, škof; Nikander, mučenec; Gundulf, škof; Sabel, mučenec.

Petek, 18. rožnikar: Kvatir; Mark in Marcell-jan, mučenca.

Obvestila

Na obletnico smrti g. župnika Nahtigala in g. kaplana Cvara bo zanj sv. maša v cerkvi Sreca Jezusovega dne 18. t. m. ob 6.30 zjutraj. Slovenski rekijem bo v isti cerkvi dne 21. t. m. ob 7.30. Prijatelje in znance, posebno v Ljubljani bivajoče St. Rupercane vabimo, da se sv. maši udeležijo.

Novo delo slovenskega pisatelja Radisl. Rudana

»Argonavti« I. del

je izšlo v Slovenčevi knjižnici. — Čudovite prigode Argonavtov (Jazona, Arga, Herakleja in drugih grških junakov) so opisane živahno in hoste to knjigo brali kot najbolj napet pustoloovski roman. Dobi se po knjigarnah in trafikah

V nedeljo, dne 20. t. m. bo dopoldne ob 9.45 v veliki filharmonični dvorani sklepna produkcija šole Glasbene Matic. Najprej bo nastopil mladinski zbor ter zapel tri narodne v pridobi Matije Tomca, nato pa tri Sattnerjeve zbor s spremljevanjem klavirja. K sklepu bo nastopil šolski zbor, in sicer najprej kot ženski zbor s spremljevanjem klavirja ter zapel dva Santlova troglasna zhora, končno pa kot mešani zbor in odpel Sattnerjev Pozimi iz šole. Aljaževo Siroto, Ferjančičev Tone sonce, in Lajovecve Pastirce. — Na nedeljsko produkcijo opozarjamo, začetek je točno ob 9.45, podrobni spored v knjigarni Glasbene Matic.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Četrtek, 17. junija ob 18.30: »Skupno življenje«. Red četrtek.

Petek, 18. junija zaprto.

Opera:

Četrtek, 17. junija ob 18: »Traviata«. Izven.

gospodinja, Slepšak 10, Mokronog, 200 lir globe in zaplamba blaga; Ivan Brule, kmet, Rožni vrh 3, Trebnje, 500 lir globe in zaplamba blaga; zaradi opustitve prilave prodaje nevmatike: Groti Vrhovnik, postovodnikja tvrda žila, Vokt, Novo mesto, Dulančev 1, 100 lir globe;

zaradi prevoza rži brez mletvenega dovoljenja: Josip Uman, kmet, Vavta vas 20, Smihel-Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Valentin Marolt, kmet, Prapreče, Smihel, Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Luka Jaklič, kmet, Dol. Straža 1, Prečna, 50 lir globe in zaplamba blaga; Franciška Jaklič, gos-podinja, Dol. Mračevo, Smihel, Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Amalija Držar, gospodinja, Dol. Straža 3, Prečna, 50 lir globe in zaplamba blaga; Marija Springer, Dol. Straža 2, Prečna, 50 lir globe in zaplamba blaga; Josip Vinter, kmet, Gor. Straža 18, Prečna, 50 lir globe in zaplamba blaga; Josip Kren, kmet, Drzanje selo 40, Smihel, Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Marija Aš, kmetica, Gor. Straža 9, Prečna, 50 lir globe in zaplamba blaga; Alojzij Šali, Vavta vas 32, Smihel-Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Franc Fiftot, Jurka vas 24, Smihel-Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Jakob Kulovec, Vavta vas 45, Smihel-Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Josip Dular, Jurka vas 8, Smihel-Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga; Mar-tin Zoran, Prapreče 8, Smihel-Stopiče, 50 lir globe in zaplamba blaga;

zaradi nedovoljenega nakupa in prevoza racloniranih žit: Janja Makar, Ljubljana, Prisojna 3, 100 lir globe in zaplamba blaga; zaradi nerednega vodstva registrov za mletje žita: Srečko Oklešček, mlinar, Vavta vas 10, Smihel-Stopiče, 250 lir globe in zaplamba blaga; zaradi opustitve prilave nakupa prašičev in po-gina enega izmed prašičev: Antonija Epa, gospodinja, Gornja Straža 12, Prečna, 150 lir globe;

zaradi skritvenega zakola teleta in prodaje mesa po povzanih cenah: Uršula Pinosa, Krmelj 3, Tržišče, 100 lir globe in zaplamba blaga;

zaradi opustitve prilave nakupa prašičev in pro-daje enega izmed njih: Ivan Mencin, delavec, St. Jernej 104, 250 lir globe;

zaradi nerednega vodstva registra za meso: S. Tomič, mesar, Novo mesto, 75 lir globe.

(Nadaljevanje prli.)

Kolumb odkriva Ameriko

Otok, tako pravi dalje, je poln prekrasnih in visokih hribov, ki pa niso v sklenjenih verigah, vse ostalo zemljišče pa je nekoliko dvignjeno kakor na primer na Siciliji. In kolikor je mogel razumeti kretnje in znamenja Indijancev, ki jih je imel s seboj, je otok bogat na vodah in ima deset velikih rek. Ako bi hotel z izdolbenim čolnom narediti vožnjo, bi dvajset dni ne zadostovalo za dosego cilja.

V trenutku, ko se je Kolumb s svojimi ladjami približeval zemlji, sta se pojavila dva domačinska čolneca oziroma barčici. Ko so domačini opazili, da so mornarji prestopili v čolne in veslali, da bi se lotili merjenja rečne globine in poiskali naj-primernejši prostor za zasidranje, so takoj pobegnili.

Indijanci so mu pripovedovali, da so na tem otoku zlati rudniki, potem dragulji in biseri. Kolumb je zares opazil pri-meren kraj za tvorbo biserov in tudi školjke, ki so značilni znak za to. In Kolumbu se je zdelo, da je uganil, da so na tem mestu pristajale ladje Velikega kana in da od tod pa do suhe zemlje ne more biti več kakor deset dni plovbe.

Kolumb je vzdel tej reki ime San Salvador.

Ponedeljek, 29. oktobra. — Kolumb je dvignil sidra v pristanišču, v katerem je bil, in odplul proti zahodu, da bi dosegel mesto, kjer se mu je po pripovedovanju Indijancev zdelo najverjetneje, da prebiva kralj te dežele. Odkril je rtič približno šest milj od severozahodne strani in nek drug rtič, deset milj stran na vzhodni strani. Ko je prevozil še eno miljo, je zapazil reko, katere izliv ni bil tako širok kakor prejšnji, in da ji je ime Mesečna reka.

Vozil je prav do noči in zagledal novo reko, ki je bila večja od prejšnjih dveh, kakor so mu pač s kretinami umeli dopo-vedati Indijanci. V neposredni bližini je zagledal nekaj naselij. Tej reki je dal ime Morska reka.

Da bi dobil točnejše podatke, je Kolumb odposlal dva čolna v eno izmed naselij. Z njima je šel tudi eden od Indijancev, katere je imel s seboj in kateri so se že začeli po malem vzvičati v nove razmere in so kar radi bivali pri kristjanih. Toda pre-bivalci, tako moški, ženske in otroci, so pobegnili in pustili sta-novanja, kakršna so pač bila. Kolumb je strogo prepovedal, da bi se dotaknili sploh česa. Zapisal je, da so bila stanovanja lepša od onih, katere je doslej videl. Čim bolj se je približeval celini, tem lepša in boljša so postajala bivališča. Ta prebivališča, zgra-jena v obliki kolib, so bila precej velika in so se zdela kakor nekako vojaško taborišče, vendar brez naetnosti, pa tudi brez cest. Hiše so stale razmetane in brez reda. V notranjosti so bile čiste in snažne, oprema pa je bila okrašena. Nasli so mnogo kipov ženskih oblik in mnogo lončevine v obliki mask, ki so bile odlično izdelane. Kolumb pravi, da ne ve, ali imajo otočani te predmete kot okraske ali pa kot verske svetinje.

V teh stavbah so bili psi, ki niso lajali, dalje gozdni ptiči, pa tudi domačeni, potem čudovito izdelane mreže, orožje in ribiško orodje. Nihče se ni dotaknil ničesar. Kolumb sklepa, da so vsi prebivalci tega otoka ribiči, ki so nalovljeno blago odvažali v notranjost otoka, ki je zelo velik in tako lep, da bi bila sleher-na hvala kar odveč. Pove tudi, da je naletel na drevesa in sadeže, ki so čudovito dišali. Izraža mnenje, da morajo biti na tej zemlji krave in druga živina, kajti videl je kup kosti, za katere je menil, da so od živalske glave.

Vso noč so poslušali petje ptičev, ptičje in čirikanje čričkov in nad tem je užival sleherni. Zrak, ki je bil prepojen s slad-kobnimi dišavami, ni bil vso noč niti tople niti mrzel. Razen tega

pravi, da so v času plovbe od drugih otokov trpeli zaradi velike vročine, tukaj pa ne, kajti podnebje je bilo kakor meseca maja. Kar se pa tiče vročine, ki je vladala vsepovsod drugod, pa Ko-lumb izraža mnenje, da jo je treba pripisati dejstvu, da so drugi otoki brez hribovja in da zato prodira vanje vzhodnik, ki prinaša vročino.

Voda teh rek je bila na izlivih slana. Indijanci pa so imeli v svojih kočah sladko vodo, vendar se ni posrečilo izvedeti, kje so jo zajeli. Ladje lahko v slednjo reko mirno zaplovejo in lahko vstopajo ali izstopajo. Globina teh rek znaša po sedem do osem sežnjev in okrog pet v notranjosti. Kolumb pristavlja, da se mu ves ta morsk pas zdi, da je zmerom brezvetrni in da je voda takšne sestave, da omogoča tvorjenje biserov. Tukaj je našel velike polže brez okusa, drugačne od onih v Španiji.

Tukaj označuje Kolumb položaj pristanišča in reke, o kateri je bil poprej govoril in ji dal ime San Salvador. Pravi, da se v neposredni bližini dvigajo hribi, visoki in lepi kakor Pena de Los Enamorados. Eden od njih ima na vrhu še pokončen hriček, da je podoben vitki mošči. Reka, v kateri se je Kolumb nahajal, ima na jugovzhodni strani dva okroglasta hriba, na severozahodni strani pa ploščat rtič, ki sega precej globoko v morje.

Torek, 30. oktobra. — Kolumb je odšel z Morske reke proti severozahodu in zagledal rtič, posajen s palmami. Zato mu je vzdel ime Palmov rtič. Po vožnji 15 milj so Indijanci z ladje »Pintax« rekli, da se zadaj za tem rtičem izliva neka reka in da so štirje dnevi plovbe potrebni za pot od te reke pa do Kube. Kapitan »Pintax« je Kolumbu izrazil mnenje, da utegne biti Kuba, o kateri Indijanci govorijo, le mesto in ne otok. Zemlja, ob kateri plovejo, je najbrž velika celina, ki se vleče precej proti severu. kralj tega ozemlja pa se nahaja v vojni z velikim kanom, katerega nazivljejo Indijanci Kamija.

